

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 6 กรมอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ ความถี่ และแรงจูงใจ ในการใช้ห้องสมุด รวมทั้งทรัพยากรและบริการที่ใช้ และศึกษาปัญหาในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค. (ปวท.) โดยมีแนวเหตุผลว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาแต่ละระดับการศึกษา ใช้ทรัพยากรและบริการแตกต่างกัน และนักศึกษาแต่ละระดับประสบปัญหา ในการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 125 คน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี จำนวน 155 คน และนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 120 คน ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2534 รวมทั้งสิ้น 400 คน

ดำเนินการวิจัย โดยค้นคว้าจากสิ่งพิมพ์ และสัมภาษณ์บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 3 แห่ง รวมทั้งสร้างแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ทาร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย สามารถสรุป และอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา รวมทั้งสิ้น 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี จำนวน 155 คน (ร้อยละ 38.75) รองลงมาเป็นนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 125 คน (ร้อยละ 31.25) และนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 120 คน (ร้อยละ 30.00)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า เป็นนักศึกษาสาขาวิชา พาณิชยกรรม จำนวนสูงสุด จำนวน 176 คน (ร้อยละ 44.00) รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรม จำนวน 79 คน (ร้อยละ 19.75) นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 63 คน (ร้อยละ 15.75) นักศึกษาสาขา

วิชาศิลปหัตถกรรม จำนวน 44 คน (ร้อยละ 11.00) นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.50) และนักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.25) ตามลำดับ

2. ลักษณะการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน เป็นผู้ที่เคยใช้ห้องสมุดทั้งหมด

วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน (77.75%) รองลงมา เพื่อยืม-คืนหนังสือ (66.00%) เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ (65.50%) อ่านวารสาร นิตยสาร (60.75%) และเพื่ออ่านหนังสือทั่วไปของห้องสมุด (54.25%) ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุด เพื่อดำเนินเอกสาร (5.75%)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด เพื่อค้นคว้าประกอบการเขียนรายงาน (76.25%) และ 84.62% ตามลำดับ ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีวัตถุประสงค์ เพื่ออ่านวารสาร นิตยสาร (84.62) จากการที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด เพื่อประกอบการเขียนรายงาน ทั้งนี้เนื่องจาก การเรียนในปัจจุบันมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาจึงเข้ามาใช้ห้องสมุดตามความสนใจของตนเอง ประกอบกับวิชาที่เรียนบางรายวิชา จำเป็นต้องมีการค้นคว้าประกอบรายงาน เช่น วิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ละอองกาญจน์ สุริยชัยพาณิชย์ (2520) และ เหวง จำรูญจันทร์ (2526) พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด เพื่อประกอบการเขียนรายงาน ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีวัตถุประสงค์ ในการเข้าใช้ห้องสมุด เพื่ออ่านวารสาร นิตยสาร ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดได้มีการจัดหา วารสาร นิตยสาร ใหม่ ๆ และครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ในเรื่อง แรงจูงใจในการใช้ห้องสมุด พบว่า ห้องสมุดมีหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ

ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวนสูงสุดมี ความถี่ ในการเข้าใช้ห้องสมุด ไม่แน่นอน (42.75%) รองลงมา มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ (36.00%) เข้าใช้ห้องสมุด 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ (10.50%) เข้าใช้ห้องสมุด ทุกวัน (7.00%) และจำนวนน้อยที่สุด 2 - 3 เดือนครั้ง (1.00%)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวนสูงสุด มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด ไม่แน่นอน (44.50%) ในขณะที่ นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จำนวนสูงสุด มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ (42.30% และ 47.82%)

เวลาที่เข้าใช้ห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวนสูงสุดเข้าใช้ห้องสมุด เมื่อมีชั่วโมงว่าง (69.00%) รองลงมา เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงพักกลางวัน (68.00%) เข้าใช้ ห้องสมุดก่อนเข้าห้องเรียนตอนเช้า (20.25%) และเข้าใช้ห้องสมุดเวลาไม่แน่นอน (17.25%) ตามลำดับ และจำนวนน้อยที่สุด ใช้ห้องสมุดหลังเลิกเรียน (12.50%)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวนสูงสุด เข้าใช้ห้องสมุดช่วงพักกลางวัน (68.22%) ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จำนวนสูงสุด เข้าใช้ห้องสมุด เมื่อมีชั่วโมงว่าง (73.07% และ 91.30%) ตามลำดับ

การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีความถี่ในการใช้ห้องสมุด และเวลาในการใช้ห้องสมุด แตกต่างจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 3 แห่ง เปิดสอนเป็น 2 ภาค คือ ภาคในเวลาและภาคนอกเวลา (บ่าย) เป็นสาเหตุ ให้นักศึกษาเข้าเรียน และมีเวลาช่วงพักไม่พร้อมกัน ซึ่งนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ส่วนใหญ่จะมีตาราง เรียนในรอบเช้า พักช่วงกลางวัน ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จะมีตาราง เรียนส่วนใหญ่ในรอบบ่าย ฉะนั้นจึงอาจจะทำให้มีเวลาเข้าใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน และทั้งนี้ อาจจะเนื่องจาก หลักสูตรการเรียนของนักศึกษามบางสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนใหญ่จะเป็น

การเรียนภาคปฏิบัติ และเรียนอยู่ในห้องปฏิบัติการ ฉะนั้นเมื่อมีชั่วโมงว่าง นักศึกษาจึงจะเข้าใช้ห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนู บุญญาวัตร พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ใช้ห้องสมุดเมื่อมีชั่วโมงว่าง

แรงจูงใจในการใช้ห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ (63.25%) รองลงมา ได้แก่ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ (62.25%) เพื่อนักชวน (38.00%) ครูแนะนำให้เข้าใช้ห้องสมุด (29.00%) ต้องการหาคะแนนสอบให้ดีขึ้น (14.00%) และจำนวนน้อยที่สุด บรรณาธิการแนะนำ (4.25%)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวนสูงสุด ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ (63.90%) ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จำนวนสูงสุด มีแรงจูงใจในการเข้าใช้ห้องสมุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ (71.80% และ 73.90%) การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีแรงจูงใจในการเข้าใช้ห้องสมุดแตกต่าง จากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ทั้งนี้อาจมาจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีหนังสือใบงานวิชาต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นคู่มือการเรียนเป็นของตนเองอยู่แล้ว จึงทำให้นักศึกษาต้องการหาความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมจากหนังสือ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด นอกเหนือจากหนังสือเรียน ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีแรงจูงใจในการใช้ห้องสมุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ ทั้งนี้อาจเนื่องจากห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้ง 3 แห่ง ได้จัดหาหนังสือ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ไว้บริการเป็นประจำ โดยมีการจัดสรรหนังสือใหม่ และจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ เป็นค้น จึงอาจจะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาเข้ามาใช้ห้องสมุด

วิธีค้นหาสิ่งพิมพ์ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวนสูงสุด ใช้วิธีเดินดูตามชั้นหนังสือ (79.50%) รองลงมาสอบถามจากบรรณาธิการ (61.25%) ให้เพื่อนช่วยหาให้ (23.75%) และจำนวนน้อยที่สุดใช้คู่มือช่วยค้นที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น เช่น บัตรรายการ (20.00%)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จำนวนสูงสุดใช้วิธีเดียวกัน คือ เค้นดูตามชั้นหนังสือ และวารสาร (75.60% และ 89.70% และ 95.70% ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ ทั้ง 3 ระดับ ไม่ทราบวิธีใช้บัตรรายการ ถึงแม้ว่าห้องสมุดจะได้จัด ประมุขนิเทศนักศึกษาใหม่ เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และแจกคู่มือการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษาใหม่แล้วก็ตาม นอกจากนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ได้มีการสอนเกี่ยวกับการเขียนรายงานการค้นคว้า ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม หรืออาจจะเป็นเนื่องจากหนังสือของห้องสมุด แต่ละแห่งมีจำนวนไม่มากนัก และมีการแบ่งหมวดหมู่ย่อยตามประเภทวิชา ที่วิทยาลัยเปิดสอน จึงทำให้นักศึกษาสามารถหาหนังสือได้ โดยไม่ต้องใช้บัตรรายการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของธน บุญญานวัตร (2529) และคันสนีย์ สุวรรณเจตต์ (2532)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การใช้ทรัพยากรห้องสมุด ทรัพยากรทั้งหมด 16 ประเภท นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ใช้ทรัพยากรห้องสมุด ในระดับมาก 3 ประเภท ระดับปานกลาง 8 ประเภท ระดับน้อย 5 ประเภท และไม่ปรากฏว่ามีทรัพยากรประเภทใดที่ใช้ในระดับมากที่สุด

ทรัพยากรที่มีการใช้ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{X}=2.89$) วารสาร นิตยสารฉบับปัจจุบัน ($\bar{X}=2.67$) และหนังสืออ่านนอกเวลา ($\bar{X}=2.61$) ในระดับปานกลาง ได้แก่ นวนิยาย สารคดีและเรื่องสั้น ($\bar{X}=2.44$) หนังสือแบบเรียน ($\bar{X}=2.37$) วารสารนิตยสารฉบับ ล่วงเวลา ($\bar{X}=2.28$) วารสารนิตยสารฉบับเย็บเล่ม ($\bar{X}=2.06$) หนังสือความรู้ทั่วไปภาษาไทย ($\bar{X}=1.84$) หนังสืออ้างอิง ($\bar{X}=1.64$) หนังสือความรู้ทั่วไปภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=1.55$) และ จุลสาร ($\bar{X}=1.52$) ตามลำดับและในระดับน้อย ได้แก่ สไลด์ ($\bar{X}=1.50$) หนังสือพิมพ์ภาษาต่าง ประเทศ ($\bar{X}=1.49$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X}=1.44$) ทัศนภาค ($\bar{X}=1.41$) และเทปบันทึกภาพ ($\bar{X}=1.41$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาทั้ง 3 ระดับ ใช้หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{X}=2.79, \bar{X}=3.18$ และ $\bar{X}=3.13$ ตามลำดับ) วารสารนิตยสารฉบับปัจจุบัน ($\bar{X}=2.64, \bar{X}=2.79$ และ $\bar{X}=2.74$ ตามลำดับ) หนังสือนอกเวลา ($\bar{X}=2.61, \bar{X}=2.64$ และ $\bar{X}=2.60$ ตามลำดับ) ใน ระดับมาก และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้หนังสือแบบเรียน ($\bar{X}=2.83$) และวารสารนิตยสารฉบับล่วงเวลา ($\bar{X}=2.55$) ในระดับมากอีกด้วย

การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้ทรัพยากรประเภทหนังสือพิมพ์ ภาษาไทย วารสารนิตยสารฉบับปัจจุบันและหนังสือนอกเวลา ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือ พิมพ์และวารสาร นิตยสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้อ่านง่าย ทันสมัย ทำให้นักศึกษาสามารถติดตามข่าวสาร ที่ทันสมัย ในการประกอบค้นคว้ารายงาน และยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ส่วน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคนิค (ปวท.) พบว่า ต้องการอ่านวารสาร นิตยสาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศันสนีย์ สุวรรณเจตต์ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนวิชาการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาใช้ทรัพยากร ประเภท หนังสือพิมพ์ภาษาไทยมากที่สุด ส่วนหนังสือนอกเวลาที่มีการใช้ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่อง จากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ยังใช้แบบเรียนและวารสาร นิตยสาร

ล่องเวลาในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากห้องสมุดได้จัดหาหนังสือแบบเรียนแต่ละระดับไว้ให้นักศึกษา ยืมไปเรียนได้ ส่วนวารสารนิตยสารฉบับล่องเวลาที่มีการใช้ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ นักศึกษา อาจจะใช้ค้นคว้าประกอบรายงานหรืออ่านเพื่อความบันเทิง

ดังนั้น จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาแต่ละระดับการศึกษาใช้ทรัพยากรห้องสมุดทั้ง ไม่แตกต่างกันและแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้ ทรัพยากรประเภทหนังสือพิมพ์ภาษาไทย วารสารนิตยสารฉบับปัจจุบัน หนังสือนอกเวลาไม่แตกต่างกันในระดับมาก ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้ทรัพยากร แตกต่างกันจากระดับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในระดับมาก ได้แก่ แบบเรียนและวารสาร นิตยสารฉบับล่องเวลา

การใช้ทรัพยากรสาขาวิชาต่าง ๆ ของห้องสมุด ทรัพยากรทั้งหมด 61 สาขาวิชา โดยเฉลี่ยนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ใช้ในระดับปานกลางทั้งหมด 61 สาขาวิชา และไม่ปรากฏ ว่ามีนักศึกษา ใช้ทรัพยากรสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับมากที่สุด และในระดับมาก สำหรับสาขาวิชา ที่นักศึกษาใช้ในระดับปานกลาง 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=2.31$) ภาษาไทย ($\bar{x}=2.19$) นวนิยาย เรื่องสั้น ($\bar{x}=2.19$) การบัญชี ($\bar{x}=2.17$) และการตลาดการขาย ($\bar{x}=2.06$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่มีการใช้ทรัพยากรสาขาใดในระดับ มากที่สุดและในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้ใน ระดับมาก 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาการบัญชี ($\bar{x}=3.15$) และนวนิยาย, เรื่องสั้น ($\bar{x}=2.78$)

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้ทรัพยากรทุกสาขาวิชา ในระดับ ปานกลาง 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=2.32$) ภาษาไทย ($\bar{x}=2.27$) นวนิยาย, เรื่องสั้น ($\bar{x}=2.18$) วาดเขียน วาดภาพ ($\bar{x}=2.13$) และการบัญชี ($\bar{x}=2.10$) ตามลำดับ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้ระดับปานกลาง 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=2.29$) การตลาดการขาย ($\bar{x}=2.27$) นวนิยาย เรื่องสั้น ($\bar{x}=2.19$) การบริหารงานกิจการ ($\bar{x}=2.18$) และโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}=2.17$) ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้ในระดับปานกลาง 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ($\bar{x}=2.38$) ชุรกิจทั่วไป ($\bar{x}=2.26$) อาหารและโภชนาการ ($\bar{x}=2.33$) และ

การบริหารงาน, การจัดการ ($\bar{X}=2.28$) ความสำคัญ)

ส่วนการใช้ในระดับน้อย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้ระดับน้อย 5 สาขาแรก ได้แก่ อาหารและโภชนาการ ($\bar{X}=1.50$) การประดิษฐ์ดอกไม้ ($\bar{X}=1.49$) กราฟิคและการพิมพ์ ($\bar{X}=1.48$) การถักโครเชต์ ($\bar{X}=1.46$) และการประดิษฐ์ตัวอักษร ($\bar{X}=1.44$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้ในระดับน้อย 5 สาขาแรก ได้แก่ ภาษาอังกฤษคหกรรม ($\bar{X}=1.50$) คณิตศาสตร์ศิลปหัตถกรรม ($\bar{X}=1.50$) วิจิตรศิลป์ ($\bar{X}=1.50$) ประติมากรรม ($\bar{X}=1.50$) และการถักโครเชต์ ($\bar{X}=1.50$) ความสำคัญ

การที่นักศึกษาแต่ละระดับมีการใช้ทรัพยากรในระดับปานกลาง สาขาความรู้ทั่วไป เหมือนกันในอันดับแรก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาแต่ละระดับ จะมีวิชาเรียนพื้นฐานเหมือนกัน อาจจะมีการค้นคว้าประกอบรายงาน จึงทำให้นักศึกษาแต่ละระดับมีการใช้ทรัพยากรสาขานี้ และ ยังพบว่า นักศึกษาแต่ละระดับมีการใช้ทรัพยากรสาขาวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกัน สาขาที่มีการเปิดสอนในวิทยาลัย กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะมีการใช้ทรัพยากรสาขานาไทย นวนิยาย เรื่อง วาดเขียน วาดภาพ และการบัญชี ทั้งนี้ เพราะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะมีการเปิดสอนสาขาวิชาพาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และ คหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะมีการใช้ทรัพยากรสาขาการตลาด, การขาย, นวนิยายเรื่องสั้น, การบริหารงาน การจัดการ และโฆษณาการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ เพราะในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะมีการเปิดสอนสาขาวิชา การบัญชีและการตลาด ส่วนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จะมีการใช้ทรัพยากร สาขาการบัญชี และ นวนิยาย เรื่องสั้น ในระดับมาก เพียงสาขาเดียว จึงอาจจะทำให้นักศึกษาใช้ทรัพยากรสาขานี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันสนีย์ สุวรรณเจตต์ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ใช้ทรัพยากรสอดคล้องกับการเรียนการสอน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า แต่ละระดับการศึกษา มีการใช้ทรัพยากรสาขาวิชาต่าง ๆ

แตกต่างกัน ดังนี้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะมีการใช้ทรัพยากรทุกสาขาวิชาในระดับปานกลาง และ 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป, ภาษาไทย, นวนิยาย เรื่องสั้น วาดเขียน วาดภาพ และการบัญชี นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีการใช้ทรัพยากรระดับปานกลาง 5 สาขาแรก ได้แก่ ความรู้ทั่วไป, การตลาดการขาย, นวนิยาย เรื่องสั้น, การบริหารงาน การจัดการ และโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ส่วนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จะมีการใช้ในระดับมาก 2 สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี

และนวนิยาย เรื่องสั้น

ดังนั้น การใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักศึกษาแต่ละระดับการศึกษา จึงสอดคล้องกับแนว
เหตุผลที่กำหนดไว้ กล่าวคือ นักศึกษาแต่ละระดับการศึกษาใช้ทรัพยากรสาขาวิชาต่าง ๆ แตกต่างกัน.

การใช้บริการห้องสมุด บริการของห้องสมุด 14 ประเภท นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ใช้บริการของห้องสมุดทุกประเภท ในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการยืม-คืนหนังสือ ($\bar{X}=2.36$)
บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ($\bar{X}=2.76$) บริการแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ ($\bar{X}=2.03$) บริการ
เย็บเล่มรายงาน ($\bar{X}=1.86$) การจัดนิทรรศการและกิจกรรมของห้องสมุด ($\bar{X}=1.82$) บริการตอบ
คำถาม และช่วยการค้นคว้า ($\bar{X}=1.74$) บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด ($\bar{X}=1.71$) บริการจุลสาร
และกฤตภาค ($\bar{X}=1.67$) เทปบันทึกเสียง ($\bar{X}=1.63$) สไลด์ ($\bar{X}=1.61$) บริการอัดปกพลาสติก
($\bar{X}=1.61$) บริการหนังสือจอง ($\bar{X}=1.60$) เทปบันทึกภาพ ($\bar{X}=1.52$) และบริการถ่ายเอกสาร
($\bar{X}=1.51$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ไม่ใช้บริการใดของห้องสมุดในระดับมากเลย ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้บริการวารสารและหนังสือ
พิมพ์ ในระดับมาก ($\bar{X}=2.56$ และ $\bar{X}=2.61$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ยังใช้บริการยืม-คืน ในระดับมากอีกด้วย ($\bar{X}=2.67$) ซึ่งเป็นบริการที่
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้ในระดับปานกลางอันดับแรก ($\bar{X}=0.34$)

การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ และบริการยืม-
คืน ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากการอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เวลา
ในการอ่านมากนัก เมื่อนักศึกษามีเวลาว่างก็สามารถเข้ามาอ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ในการเข้าใช้ห้องสมุดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) กล่าวคือ เพื่ออ่านวารสาร นิตยสาร ประกอบกับห้องสมุด
บางแห่งไม่เปิดโอกาสได้ยืมวารสาร นิตยสารออกจากห้องสมุด จึงทำให้นักศึกษามาใช้บริการนี้
ของห้องสมุดระดับมาก ส่วนบริการยืม-คืน ซึ่งนักศึกษาใช้ในระดับมาก อาจจะเนื่องจากนักศึกษา
บางสาขาวิชา มีการเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการมากกว่า ดังนั้น นักศึกษาจึงอาจจะใช้บริการ
ยืม-คืนมากกว่าที่จะมาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อบริการอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนุ บุญญานวัตร
พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ใช้บริการยืม-คืน ในระดับ
ปานกลาง ทั้งนี้ เพราะอาจจะเนื่องจากตารางการเรียนของนักศึกษา มีช่วงพักเพียงเวลากลางวัน

ประกอบกันห้องสมุดบางแห่งเปิดโอกาสให้ยืมหนังสือได้ถึง 5 เล่มต่อสัปดาห์ จึงอาจจะมีส่วนทำให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มาใช้บริการนี้

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า นักศึกษาแต่ละระดับใช้บริการแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ และบริการยืม-คืน ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีการใช้บริการยืม-คืน ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงเป็นตามแนวเหตุผลที่กำหนดไว้ว่า นักศึกษาแต่ละระดับการศึกษาใช้บริการแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ห้องสมุด ได้แก่ ปัญหา 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร

นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหา การใช้ห้องสมุดทุกด้าน ในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=2.23$) รองลงมาได้แก่ ด้านบริการ ($\bar{X}=2.10$) ด้านบุคลากร ($\bar{X}=2.09$) และด้านทรัพยากร ($\bar{X}=2.06$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา นักศึกษาทุกระดับประสบปัญหาระดับปานกลางทุกด้าน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=2.23$ และ $\bar{X}=2.46$) ปัญหารองลงมา ได้แก่ ด้านบริการ ($\bar{X}=2.00$ และ $\bar{X}=2.41$) นอกจากนี้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ยังประสบปัญหาด้านบุคลากร ($\bar{X}=2.00$) เป็นอันดับที่ 3 และปัญหาอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านทรัพยากร ($\bar{X}=1.98$) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ยังประสบปัญหาด้านทรัพยากรเป็นอันดับ 3 และปัญหามูลค่าเป็นปัญหาสุดท้าย ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาอันดับแรก คือ ปัญหาด้านบุคลากร ($\bar{X}=2.39$) รองลงมาได้แก่ ด้านบริการ ($\bar{X}=2.33$) ด้านทรัพยากร ($\bar{X}=2.27$) และปัญหาอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=2.16$) ตามลำดับ

ในด้านอาคารสถานที่ของห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดแต่ละแห่งมีเนื้อที่ขนาด 1-2 ห้องเรียนเท่านั้น จึงคับแคบ และทำให้มีที่นั่งอ่านจำนวนน้อย อาจจะทำให้ให้นักศึกษามาใช้บริการไม่สะดวก ซึ่งจากผลการวิจัยของธนู บุญญานวัตร พบว่า นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ต้องการให้ห้องสมุดเป็นอาคารเอกเทศ ปัญหาด้านบริการ นักศึกษาอาจจะไม่ทราบเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ทั้งนี้อาจจะเนื่องจาก ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาในด้านนี้เช่นกัน ส่วนปัญหาด้านบุคลากร ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากบุคลากรของห้องสมุดมีจำนวนน้อย ให้บริการไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาด้านทรัพยากร ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากห้องสมุดจัดหาทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาที่เป็นได้

ดังนั้นผลการวิจัย จึงสรุปได้ว่า นักศึกษาแต่ละระดับประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับแนวเหตุผลที่กำหนดไว้ คือ นักศึกษาแต่ละระดับการศึกษาประสบปัญหาการใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน

ปัญหาด้านทรัพยากร (7 ประเภท) นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหา ในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ในระดับปานกลาง และปัญหาที่ประสบอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือทั่วไปและโสตทัศนวัสดุ ($\bar{X}=2.17$ เท่ากัน) รองลงมาคือ หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ($\bar{X}=2.10$)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหา การใช้ทรัพยากรทุกประเภทในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ หนังสือทั่วไป ($\bar{X}=2.09$) รองลงมาคือ โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X}=2.02$) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาระดับมาก 1 เรื่อง ได้แก่ โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X}=2.67$) ส่วนทรัพยากรประเภทอื่นประสบปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ หนังสือทั่วไป ($\bar{X}=2.36$) วารสารนิตยสาร ($\bar{X}=2.33$) หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ($\bar{X}=2.28$) หนังสืออ้างอิง ($\bar{X}=2.12$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X}=2.14$) และ จุลสาร และกฤตภาค ($\bar{X}=2.02$) ตามลำดับ

ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก 3 เรื่อง ได้แก่ หนังสืออ้างอิง ($\bar{X}=2.55$) หนังสือทั่วไป ($\bar{X}=2.53$) และหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ($\bar{X}=2.53$) และในระดับปานกลาง ได้แก่ โสตทัศนวัสดุ ($\bar{X}=2.24$) จุลสารและกฤตภาค ($\bar{X}=2.21$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{X}=2.15$) วารสาร นิตยสาร ($\bar{X}=2.10$) ตามลำดับ

การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาเกี่ยวกับหนังสือทั่วไป ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาอาจจะต้องมีผู้ต้องการใช้ มากหรือมีผู้อื่นยืมออกไปก่อน จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับหนังสือทั่วไป ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ ทั้งนี้ นักศึกษาอาจจะต้องการใช้หนังสือประกอบการเรียน นอกเหนือจากแบบเรียนที่มีอยู่แล้ว หรือ นักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการโสตทัศนวัสดุ หรือ เนื้อหาโสตทัศนวัสดุล้ำสมัย ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

เทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก 3 เรื่อง ได้แก่ หนังสืออ้างอิง หนังสือทั่วไป และ นวนิยาย เรื่อง ทั้งนี้อาจจะเนื่องจาก หนังสืออ้างอิงมีจำนวนน้อย ส่วนหนังสือทั่วไป นักศึกษา อาจจะไม่ทราบวิธีค้นหนังสือ ซึ่งจากผลการวิจัยเกี่ยวกับวิธีค้นหาสิ่งพิมพ์ภายในห้องสมุด นักศึกษา ทุกระดับใช้วิธีเดินดูตามชั้นหนังสือ โดยไม่ใช้บัตรรายการ ส่วนนวนิยาย เรื่องสั้น ปัญหาที่ นักศึกษาประสบอาจจะเนื่องจาก หนังสือนวนิยาย เก่าล้าสมัย เพราะห้องสมุดแต่ละแห่ง ได้จัดหา หนังสือนวนิยายน้อยมาก

ดังนั้น สรุปได้ว่านักศึกษาแต่ละระดับ ประสบปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาสูงสุดปานกลาง อันดับแรก ได้แก่ หนังสือทั่วไป นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหา ในระดับมาก ได้แก่ โสตทัศนวัสดุ ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก ได้แก่ หนังสืออ้างอิง หนังสือทั่วไป และหนังสือนวนิยาย

ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหา การใช้ ทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ดังนี้

หนังสืออ้างอิง นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาที่ประสบอันดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงเล่มที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=2.04$) ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากห้องสมุดไม่ ได้จัด หนังสืออ้างอิงให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่เปิดสอน ก็เป็นได้ จึงทำให้นักศึกษาประสบปัญหา หนังสืออ้างอิงเล่มที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่ประสบปัญหาในระดับมากเลย โดย ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงเล่มที่ต้องการไม่มีใน ห้องสมุด ($\bar{x}=1.93$ และ $\bar{x}=2.29$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบในระดับมาก อันดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงเล่มที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($\bar{x}=2.87$) ส่วนในระดับปานกลาง อันดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงมีจำนวนน้อย ($\bar{x}=2.17$)

หนังสือทั่วไป นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับปัญหาที่ประสบใน ระดับปานกลางอันดับแรก ได้แก่ หนังสือเล่มที่ต้องการมักมีผู้ยืมไป ($\bar{x}=2.41$) ทั้งนี้อาจจะเนื่อง จาก นักศึกษาอาจจะต้องการใช้หนังสือประกอบการเรียน นอกเหนือจากแบบเรียนที่มีอยู่แล้ว ซึ่ง หนังสือเล่มที่ต้องการอาจจะมีผู้ต้องการอาจจะมีผู้ต้องการใช้ เช่นเดียวกัน จึงทำให้มีผู้ยืมไปก่อน ทำให้ นักศึกษาประสบปัญหาหนังสือเล่มที่ต้องการมักมีผู้ยืมไป

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ประสบปัญหา ในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมากอันดับ 1 ได้แก่ หนังสือเฉพาะสาขาวิชาที่มีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.57$ และ $\bar{X}=3.10$ ตามลำดับ)

ปัญหาระดับปานกลาง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาทุกข้อปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ หนังสือเล่มที่ต้องการมักมีขี้นไป ($\bar{X}=2.34$) ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหา อันดับ 1 ได้แก่ หนังสือทั่วไปมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.50$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาไม่ทราบวิธีค้นหนังสือ ($\bar{X}=1.42$)

หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น นักศึกษาประสบปัญหาทุกข้อในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาที่ประสบอันดับ 1 ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น มีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.18$) ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากหนังสือนวนิยาย บางเรื่องได้จัดทำเป็นหนังสืออ่านนอกเวลาภาษาไทย สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวท.) ทำให้นักศึกษาต้องใช้หนังสือพร้อม ๆ กัน จึงอาจจะทำให้หนังสือไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ต้องการใช้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาการใช้หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ในระดับปานกลางทุกข้อ และที่เป็นปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้นมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.10$ และ $\bar{X}=2.49$ ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก ได้แก่ หนังสือเก่าล้าสมัย ($\bar{X}=2.72$)

วารสาร นิตยสาร นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ และประสบปัญหา อันดับ 1 ได้แก่ วารสารเฉพาะวิชาที่มีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.17$) ทั้งนี้ อาจจะ เนื่องจากห้องสมุดรองรับวารสารเฉพาะวิชาน้อย ประกอบกับ งบประมาณในการรองรับวารสารมีจำกัด จึงไม่สามารถรองรับวารสาร ตามที่นักศึกษาต้องการได้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อและประสบปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ วารสารเฉพาะวิชาที่มีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.04$ และ $\bar{X}=2.44$ ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก อันดับ 1 ได้แก่ วารสารเฉพาะวิชาที่มีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.86$)

จุลสาร และ กฤตภาค นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ ห้องสมุดมีจุลสาร และ กฤตภาค จำนวนน้อย ($\bar{X}=1.90$) ทั้งนี้ เนื่องมาจากห้องสมุดอาจจะจัดหาสิ่งพิมพ์ประเภทจะลสารและกฤตภาคไว้ให้บริการไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ของนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษาประสมปัญหาคำนี้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาทั้ง 3 ระดับ ประสมปัญหาการใช้จุลสารและกฤตภาค ทุกข้อในระดับปานกลาง ซึ่งนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประสมปัญหาปานกลางอันดับแรก ได้แก่ ห้องสมุด มีจุลสารและกฤตภาค จำนวนน้อย ($\bar{X}=1.87$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสมปัญหาปานกลางอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาของจุลสารและกฤตภาคล้าสมัย ($\bar{X}=2.02$ และ $\bar{X}=2.31$)

โสตทัศนวัสดุ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาที่ระดับอันดับ 1 ได้แก่ ไม่ทราบรายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ห้องสมุดมี ($\bar{X}=2.18$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดอาจจะขาดการประชาสัมพันธ์ทางด้านโสตทัศนวัสดุให้นักศึกษาได้ทราบอย่างทั่วถึง จึงทำให้นักศึกษาไม่ทราบรายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ห้องสมุดมี ประกอบห้องสมุดที่มีบริการโสตทัศนวัสดุเพียง 1 แห่ง คือ ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ส่วนห้องสมุดอีก 2 แห่งไม่มีบริการโสตทัศนวัสดุ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ไม่มีประสมปัญหาในระดับมาก ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสมปัญหาในระดับมาก อันดับ 1 ได้แก่ โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.77$)

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบรายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ห้องสมุด ($\bar{X}=2.02$) ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสมอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุล้าสมัย ($\bar{X}=2.35$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาอันดับแรก ได้แก่ โสตทัศนวัสดุมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.47$)

ปัญหาคำนบริการ (12 บริการ) นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาคำนบริการในระดับปานกลางทุกข้อ และปัญหาที่ระดับอันดับแรก ได้แก่ บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{X}=2.32$) รองลงมาได้แก่ บริการถ่ายเอกสาร ($\bar{X}=2.22$) และบริการจุลสารและกฤตภาค ($\bar{X}=2.20$)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสม

ปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ และปัญหา 3 บริการแรก ได้แก่ บริการโสตทัศนวัสดุ ($\bar{x}=2.19$) บริการถ่ายเอกสาร ($\bar{x}=2.14$) และบริการอัดปกพลาสติก ($\bar{x}=2.09$) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาในระดับมาก 2 บริการ ได้แก่ บริการจุลสารและกฤตภาค ($\bar{x}=2.62$) และบริการแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ ($\bar{x}=2.62$) ส่วนปัญหามบริการอื่น ๆ ประสบปัญหาปานกลาง

การที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาเกี่ยวกับบริการโสตทัศนวัสดุ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากห้องสมุดบางแห่งไม่มีบริการโสตทัศนวัสดุ ส่วนปัญหาค้านบริการถ่ายเอกสารและบริการอัดปกพลาสติก ซึ่งเป็นบริการที่มีให้บริการที่ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี เพียงแห่งเดียว ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยอีก 2 แห่ง ไม่มีบริการ จึงอาจจะทำให้นักศึกษาประสบปัญหาค้านนี้สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาในระดับมากในเรื่องบริการจุลสาร และกฤตภาค และบริการโสตทัศนวัสดุ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากนักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการจุลสารและกฤตภาค ส่วนปัญหามบริการโสตทัศนวัสดุ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากห้องสมุดวิทยาลัย อีก 2 แห่งไม่มีบริการคานโสตทัศนวัสดุ ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาระดับมากเกี่ยวกับบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากห้องสมุดบางแห่งอาจจะไม่มีการจัดทำคู่มือหรือป้ายแนะนำการใช้ห้องสมุด ส่วนบริการถ่ายเอกสาร นักศึกษาอาจจะประสบปัญหาการใช้บริการไม่สะดวก บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ห้องสมุดอาจจะไม่มีบริการให้ยืมวารสารและหนังสือพิมพ์ บริการจุลสารและกฤตภาค ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการของจุลสารและกฤตภาค และบริการแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการนี้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักศึกษาแต่ละระดับประสบปัญหาในการใช้บริการแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาระดับปานกลาง 3 บริการแรก ได้แก่ บริการโสตทัศนวัสดุ บริการถ่ายเอกสาร และบริการอัดปกพลาสติก นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาระดับมาก 2 บริการ ได้แก่ บริการจุลสารและกฤตภาค ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับ 5 บริการ ได้แก่ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ บริการจุลสารและกฤตภาค และบริการแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ

ปัญหาค้านบริการ (12 บริการ) นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในคานบริการประเภทต่าง ๆ ดังนี้

บริการยืม-รับคืน หนังสือ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประสบัญญาเรื่องบริการยืม-รับคืนหนังสือ ทุกข้อในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ เวลาเปิด-ปิดห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X}=2.11$) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากนักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดขยายเวลาในการเปิดให้บริการเพิ่มมากขึ้น จากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเปิดให้บริการตามเวลาที่มีการเรียนการสอนของวิทยาลัย (ทั้งภาคในเวลาราชการและภาคนอกเวลาราชการ)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่ประสบปัญหาในระดับมากเลย แต่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับมาก 1 เรื่อง ได้แก่ จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย ($\bar{X}=2.67$)

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาทุกข้อในระดับปานกลาง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสบปัญหาอันดับแรก ได้แก่ เวลาเปิด-ปิด ห้องสมุด มีความเหมาะสม ($\bar{X}=2.12$ และ $\bar{X}=2.09$) เช่นเดียวกันกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ($\bar{X}=2.09$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบอันดับแรก ได้แก่ หนังสือที่ให้ยืมน้อย ($\bar{X}=2.40$)

ส่วนปัญหาที่ประสบในระดับน้อย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบอันดับแรก ได้แก่ การให้บริการยืม-คืนช้า ($\bar{X}=1.40$)

บริการหนังสือจอง นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประสบัญญา เรื่องบริการหนังสือจอง ในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีการนี้ ($\bar{X}=2.07$) รองลงมาได้แก่ ระยะเวลาที่ให้ยืมน้อย ($\bar{X}=2.05$) และไม่ได้รับความสะดวกในการจอง ($\bar{X}=1.90$) ตามลำดับ

ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากห้องสมุดอาจจะประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดให้นักศึกษาทราบไม่ทั่วถึง จึงทำให้นักศึกษาไม่ทราบว่าห้องสมุดได้จัดให้มีบริการนี้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ และปัญหาอันดับแรก ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีการนี้ ($\bar{X}=1.97$) และ $\bar{X}=2.37$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ได้แก่ ระยะเวลาให้ยืมน้อย ($\bar{x}=2.47$)

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการโดยเฉพาะ ($\bar{X}=2.16$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุด ทั้ง 3 แห่ง มีบรรณารักษ์เพียงคนเดียว และทำหน้าที่บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าด้วยตนเอง จึงไม่ได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้บริการโดยเฉพาะ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ ($\bar{X}=2.00$ และ $\bar{X}=2.40$) ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ($\bar{X}=2.65$)

บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ และปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่มีคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด ($\bar{X}=2.10$) ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องสมุดบางแห่งอาจจะไม่มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดแจกให้กับนักศึกษาหรือจัดทำป้ายแนะนำการใช้ห้องสมุด จึงทำให้เป็นปัญหา สำหรับนักศึกษาในการใช้ห้องสมุด ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาไม่ทราบวิธีค้นหนังสือ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ประสมปัญหาในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ไม่มีคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด ($\bar{X}=2.60$ และ $\bar{X}=2.93$) ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นอกจากนี้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ยังประสมปัญหาในระดับมาก ได้แก่ บริการแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($\bar{X}=2.67$)

บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ และปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่มีบริการให้ยืมวารสารฉบับล่วงหน้า ($\bar{X}=2.24$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี และห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา ไม่มีบริการให้ยืมวารสารฉบับล่วงหน้า

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ประสมปัญหาในระดับมากเลย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาระดับมากตรงกัน คือ ไม่มีบริการให้ยืมวารสารฉบับล่วงหน้า ($\bar{X}=2.90$ และ $\bar{X}=3.00$) นอกจากนี้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังประสมปัญหาเกี่ยวกับจำนวนวารสารที่ให้ยืมน้อย

($\bar{x}=2.58$) อีกด้วย และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และที่นั่งอ่านวารสารไม่เป็นสัดส่วน ($\bar{x}=2.69$) ในระดับมากอีกด้วย

บริการจุดสารและกฤตภาค นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบเกี่ยวกับบริการของกฤตภาคและจุดสาร ($\bar{x}=2.20$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการของห้องสมุดหรืออาจจะเป็นเพราะห้องสมุดไม่จัดทำป้ายแนะนำทรัพยากรและบริการของห้องสมุดให้นักศึกษาได้ทราบ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ประสบปัญหาในระดับมากเลย ในขณะที่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาห้องสมุดไม่ให้ยืมกฤตภาคและจุดสารออกจากห้องสมุด ($\bar{x}=2.77$ และ $\bar{x}=2.50$) และไม่ทราบเกี่ยวกับบริการของกฤตภาคและจุดสาร ($\bar{x}=2.65$ และ $\bar{x}=2.69$) ในระดับมากซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลางสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นอกจากนี้ศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังประสบปัญหาด้านวิธีใช้ไม่สะดวก ($\bar{x}=2.69$) อีกด้วย ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลางสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)

บริการแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรกได้แก่ ไม่ทราบว่าห้องสมุดจัดทำรายชื่อนิตยสารใหม่ ($\bar{x}=2.19$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาเรื่องไม่มีคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุด ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาไม่ทราบเกี่ยวกับบริการนี้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาระดับมาก คือไม่ทราบว่าห้องสมุดจัดทำรายชื่อนิตยสารใหม่ ($\bar{x}=2.55$ และ $\bar{x}=2.72$) ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ($\bar{x}=2.04$)

การจัดนิทรรศการและกิจกรรมของห้องสมุด นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรกได้แก่ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}=2.15$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมของห้องสมุดให้นักศึกษาได้ทราบอย่างทั่วถึง

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสบปัญหาไม่มีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.50$) ในระดับมาก ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลางของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาระดับมาก คือ บริเวณ ที่จัดนิทรรศการไม่สนใจ ($\bar{X}=2.61$) ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลางของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

บริการโทรศัพท์วัสดุ นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ ห้องสมุดไม่ให้ยืมโทรศัพท์วัสดุ ($\bar{X}=2.30$) ทั้งนี้เนื่องจากบริการโทรศัพท์ วัสดุ มีบริการเพียงแห่งเดียวที่ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาอีก 2 แห่ง ไม่มีบริการให้ยืมโทรศัพท์วัสดุ จึงอาจจะเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาที่ต้องการใช้บริการ

บริการถ่ายเอกสาร นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ การใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.25$) ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากเครื่องถ่ายสำรุด บ่อยหรืออาจจะเป็นเพราะไม่มีเจ้าหน้าที่บริการด้านนี้โดยเฉพาะ จึงทำให้ใช้บริการถ่ายเอกสารไม่ สะดวก

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคประสบ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ การใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.90$) ราคาแพง ($\bar{X}=2.90$) คุณภาพไม่ดี ($\bar{X}=2.60$) ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลางสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวช.)

บริการอักษปกพลาสติก นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ การใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.12$) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากไม่มีเจ้าหน้าที่ บริการ โดยเฉพาะจึงทำให้นักศึกษาใช้บริการไม่สะดวกและบริการนี้เป็นบริการที่มีเฉพาะห้องสมุด วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรีเพียงแห่งเดียว ห้องสมุดอีก 2 แห่งไม่มีบริการ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสบปัญหาการใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.63$) ในระดับมา ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลาง สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักศึกษาทั้ง 3 ระดับประสบปัญหาในระดับปานกลางตรงกัน ในเรื่องบริการอักษปกพลาสติกมีราคาแพง ($\bar{X}=1.98$, $\bar{X}=2.33$ และ $\bar{X}=2.25$ ตามลำดับ) และมีคุณภาพไม่ดี ($\bar{X}=1.98$, $\bar{X}=2.6$ และ $\bar{X}=2.6$ และ $\bar{X}=2.00$ ตามลำดับ)

บริการเยี่ยมเล่ม นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ การใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.11$) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะไม่มีเจ้าหน้าที่บริการด้านนี้โดยเฉพาะจึงทำให้ใช้บริการไม่สะดวกเท่าที่ควร สำหรับบริการเยี่ยมเล่มเป็นบริการที่มีเฉพาะที่ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ส่วนห้องสมุดวิทยาลัยอีก 2 แห่งไม่มีบริการด้านนี้

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาในระดับมาก ได้แก่ การใช้บริการไม่สะดวก ($\bar{X}=2.67$) ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลางสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักศึกษาทั้ง 3 ระดับประสมปัญหาในระดับปานกลางตรงกันในเรื่องราคาแพง ($\bar{X}=1.98$, $\bar{X}=2.33$ และ $\bar{X}=2.60$) และคุณภาพไม่ดี ($\bar{X}=1.98$, $\bar{X}=2.26$ และ $\bar{X}=2.00$)

ปัญหาด้านอาคารสถานที่ (8 ข้อ) นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมปัญหาด้านอาคารสถานที่ ในระดับปานกลางทุกข้อ สำหรับปัญหาที่ประสบในระดับปานกลางอันดับแรก ได้แก่ สถานที่ห้องสมุดคับแคบ ($\bar{X}=2.45$) รองลงมาได้แก่ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.35$) ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีขนาด 1 ห้องเรียน ห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีและห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรีมีขนาด 2 ห้องเรียน ดังนั้นจึงอาจจะมีค้ำแคบสำหรับนักศึกษาที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเฉพาะจากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ส่วนใหญ่จะเข้าไปใช้บริการของห้องสมุดในตอนกลางวัน จึงอาจจะทำให้ที่นั่งอ่านไม่เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาที่เข้าไปใช้บริการ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก ได้แก่ สถานที่ห้องสมุดคับแคบ ($\bar{X}=2.46$) รองลงมา คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสมปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรก คือ มีเสียงดังรบกวน ($\bar{X}=2.43$) และรองลงมา คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.38$) ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมปัญหาในระดับมาก 2 ข้อ คือ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อย ($\bar{X}=2.92$) และสถานที่ห้องสมุดคับแคบ ($\bar{X}=2.88$) ส่วนปัญหาอื่น ๆ ประสมปัญหาในระดับปานกลาง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมปัญหาสถานที่ห้องสมุดคับแคบ ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดของวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง มีเนื้อที่ขนาด 1 - 2 ห้องเรียนเท่านั้น เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัยและผู้ใช้ห้องสมุด จึงนับว่ามีเนื้อที่คับแคบนอกจากนี้จำนวนที่นั่งอ่านยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาที่มาเข้าไปใช้บริการ โดยเฉพาะช่วงพักกลางวัน

ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรประสมบัญชีมีปัญหาเสียงรบกวน เนื่องจากห้องสมุดบางแห่งอยู่ใกล้กับสนามกีฬาจึงทำให้เกิดเสียงดังรบกวนและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมบัญชีที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อย เนื่องจากสถานที่คับแคบจึงทำให้มีที่นั่งอ่านจำกัด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักศึกษาแต่ละระดับปัญหาแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมบัญชีในระดับปานกลางอันดับแรก ได้แก่ สถานที่ห้องสมุดคับแคบ ส่วนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประสมบัญชีปานกลางอันดับแรก ได้แก่ มีเสียงดังรบกวน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมบัญชีระดับมาก ได้แก่ ที่นั่งอ่านหนังสือมีจำนวนน้อยและสถานที่ห้องสมุดคับแคบ

ปัญหาด้านบุคลากร นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาประสมบัญชีด้านบุคลากรในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาที่นักศึกษาประสบอันดับแรกได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจำนวนน้อยให้บริการไม่เพียงพอ ($\bar{x}=2.27$) รองลงมาได้แก่ ให้บริการยืม-รับคืนช้า ($\bar{x}=1.97$) และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.88$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมบัญชีในระดับปานกลางทุกข้อ ปัญหาอันดับแรกได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจำนวนน้อยให้บริการไม่เพียงพอ ($\bar{x}=2.17$) ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ($\bar{x}=2.59$ และ $\bar{x}=2.60$)

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมบัญชีให้บริการยืม-รับคืนช้า ($\bar{x}=2.16$ และ $\bar{x}=2.25$) ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ยังประสบปัญหา เจ้าหน้าที่ห้องสมุดไม่สุภาพ ($\bar{x}=2.12$) ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประสมบัญชีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไม่สุภาพ ($\bar{x}=1.50$) ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดบางแห่งมีบรรณารักษ์เพียง 1 คน และบางครั้งต้องทำหน้าที่สอนด้วย จึงทำให้บริการได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งทำให้นักศึกษาประสมบัญชีด้านนี้ และอาจจะทำให้บริการยืม-รับคืนช้า ไม่รวดเร็วเท่าที่ควรในกรณีที่มีผู้มาใช้บริการมาก

ดังนั้นสรุปได้ว่า นักศึกษาแต่ละระดับปัญหาแตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประสมบัญชีระดับปานกลาง อันดับแรก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีจำนวนน้อยให้บริการไม่เพียงพอ แต่เป็นปัญหาในระดับมาก สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยขอเสนอแนะต่อห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้ง 3 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

- 1.1 ควรขยายเนื้อที่ห้องสมุด และเพิ่มที่นั่งอ่านให้มากขึ้น ซึ่งจากผลวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหา ในด้านอาคารสถานที่ เป็นอันดับแรก
- 1.2 ควรหาวิธีป้องกันไม่ให้ห้องสมุดเกิดเสียงกัมบกรวน โดยติดเครื่องปรับอากาศ ซึ่งยังช่วยแก้ปัญหาด้านอากาศร้อนอบอ้าว

2. ด้านบริการ

- 2.1 ห้องสมุดควรจัดให้มีบริการกิจกรรม โสตทัศนวัสดุ เช่น จัดฉายเทป บันทึกภาพและควรประชาสัมพันธ์ทางด้านโสตทัศนวัสดุ ให้นักศึกษาได้ ทราบและใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น
- 2.2 บริการถ่ายเอกสาร ควรปรับปรุงบริการถ่ายเอกสาร โดยดูแลให้เครื่องถ่ายเอกสารให้อยู่ในสภาพที่ดีและให้นักศึกษาได้ใช้บริการได้อย่างสะดวก
- 2.3 บริการจุลสารและกฤตภาค ควรมีการแนะนำวิธีใช้ประโยชน์จากจุลสารและกฤตภาค และควรให้มีบริการยืมจุลสารและกฤตภาคออกไปใช้ได้
- 2.4 บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด สำหรับห้องสมุดที่ยังไม่มีการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ควรจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษา ส่วนห้องสมุดที่มีคู่มือการใช้ห้องสมุดอยู่แล้ว ควรปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบให้น่าสนใจ นอกจากนี้ควรจัดทำป้ายแนะนำทรัพยากร และวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของห้องสมุด
- 2.5 บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ควรจัดบริการวารสารใหม่ รวดเร็วยิ่งขึ้น
- 2.6 บริการแจ้งข่าวสาร ควรคิดรายชื่อหนังสือใหม่ไว้หน้าห้องสมุด ให้นักศึกษาเห็นชัดเจน และควรจัดแสดงหนังสือใหม่เป็นประจำ
- 2.7 การจัดนิทรรศการและกิจกรรมห้องสมุด ควรปรับปรุง การนำเสนอและรูปแบบการจัดนิทรรศการให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

3. ด้านบุคลากร

- 3.1 ควรหานักศึกษาช่วยงานห้องสมุด หรือ อาสาสมัครช่วยงานห้องสมุด เพื่อแบ่งเบาภาระงานห้องสมุด และยังช่วยปลูกฝัง ให้นักศึกษารู้จักการทำงาน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3.2 ควรปรับปรุงบริการยืม-คืน ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ค่านทรัพยากร

4.1 โสตทัศนวัสดุ จักรหารายชื่อโสตทัศนวัสดุไว้ในที่ที่นักศึกษาเห็นได้ชัดเจน นอกจากนี้ห้องสมุดควรจัดหาโสตทัศนวัสดุเพิ่มมากขึ้นและมีการแนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุ

4.2 หนังสือทั่วไป เพื่อแก้ปัญหาของนักศึกษาที่หนังสือเล่มที่ต้องการมักมีขี้นมไป ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือที่มีผู้ใช้มาก เป็นหนังสือจอง หรือหนังสือสำรอง เพื่อให้ผู้ใช้ได้กันอย่างทั่วถึง

4.3 ห้องสมุดควรจัดหาหนังสือให้ครอบคลุมสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน

4.4 วารสาร นิตยสาร ควรจัดหาวารสารในสาขาวิชาเฉพาะให้มากขึ้น

4.5 หนังสืออ้างอิง ควรจัดหาหนังสือให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเรียน

การสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการใช้ห้องสมุดของครู - อาจารย์ เพื่อห้องสมุดจะได้จัดบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของครู - อาจารย์
2. ศึกษาความสนใจ ในการอ่านของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. การประเมินทรัพยากรห้องสมุดวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย